

Намиране суми на степенни редове

За намиране на сумата на степенни редове се използват основните теореми за диференциране и интегриране на степенни редове и основните развиятия, които ще припомним:

1. Редовете, получени чрез диференциране или чрез интегриране имат същия радиус на сходимост като дадения ред и при $|x-a| < R$ са в сила равенствата

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n (x-a)^n = a_0 + a_1(x-a) + a_2(x-a)^2 + \dots$$

$$f'(x) = \left[\sum_{n=1}^{\infty} a_n (x-a)^n \right]' = \sum_{n=1}^{\infty} (a_n (x-a)^n)' = \sum_{n=1}^{\infty} n a_n (x-a)^{n-1} = a_1 + 2a_2(x-a) + 3a_3(x-a)^2 + \dots$$

$$\int f(x) dx = \int \left(\sum_{n=0}^{\infty} a_n (x-a)^n \right) dx = \sum_{n=0}^{\infty} \left[\int a_n (x-a)^n dx \right] = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \frac{(x-a)^{n+1}}{n+1} + C$$

Теорема на Абел. Сумата на реда $S(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n (x-a)^n$ е непрекъсната функция в областта на сходимост.

2. Основни суми на степенни редове.

а) $\frac{1}{1-x} = 1 + x + x^2 + x^3 + \dots$ радиус на сходимост $R=1$

б) $\sin x = x - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} - \dots = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!}$ сходящ за всяко x

в) $e^x = 1 + \frac{x}{1!} + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$

г) $(1+x)^\alpha = \binom{\alpha}{0} + \binom{\alpha}{1}x + \binom{\alpha}{2}x^2 + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \binom{\alpha}{n} x^n$ радиус на сходимост $R=1$

д) $\cos x = 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} - \dots = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n}}{(2n)!}$, сходящ за всяко x

е) $\ln(1+x) = x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} - \frac{x^4}{4} + \dots = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{x^n}{n}$, радиус на сходимост $R=1$

ж) $\arctg x = x - \frac{x^3}{3} + \frac{x^5}{5} - \frac{x^7}{7} + \dots = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{x^{2n-1}}{2n-1}$, радиус на сходимост $R=1$

з) $\arcsin x = x + \frac{1}{2.3}x^3 + \frac{1.3}{2.4.5}x^5 + \frac{1.3.5}{2.4.6.7}x^7 + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!(2n+1)} x^{2n+1}$, радиус на сходимост $R=1$.

Задача 1. Намерете сумата на реда

а) $S(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{1}{3} \right)^n \frac{x^{n+1}}{n+1}$; б) $S(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{n+1}}{n(n+1)}$; в) $S(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{3n-1}}{3n-1}$.

Решение. а) Да разгледаме реда, който се получава от дадения чрез диференциране (така ще съкратим множителя $\frac{1}{n+1}$):

$$S'(x) = \left(\sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{1}{3} \right) \frac{x^{n+1}}{n+1} \right)' = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\left(\frac{1}{3} \right) \frac{x^{n+1}}{n+1} \right)' = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{1}{3} \right) x^n.$$

Така получихме биномиална сума при $\alpha = \frac{1}{3}$ (вж. основно развитие γ):

$$S'(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{1}{3} \right) x^n = (1+x)^{\frac{1}{3}}.$$

Този ред има радиус на сходимост равен на 1 и следователно и радиусът на дадения ред е 1. Тогава можем да интегрираме почленно в интервала $(-1;1)$:

$$S(x) = \int S'(x) dx = \int (1+x)^{\frac{1}{3}} dx = \frac{(1+x)^{\frac{4}{3}}}{\frac{4}{3}} = \frac{3}{4} \sqrt[3]{(1+x)^4} + C.$$

За да пресметнем константата C , даваме на x стойност 0:

$$S(0) = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{1}{3} \right) \frac{0^{n+1}}{n+1} = 0 = \frac{3}{4} \sqrt[3]{(1+0)^4} + C \Rightarrow 0 = \frac{3}{4} + C \Rightarrow C = -\frac{3}{4}.$$

$$\text{Така получихме } S(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{1}{3} \right) \frac{x^{n+1}}{n+1} = \frac{3}{4} \sqrt[3]{(1+x)^4} - \frac{3}{4} \text{ при } (-1;1).$$

Да изследваме редът при $x = \pm 1$. Първо да пресметнем $\left(\frac{1}{3} \right)_n$:

$$\left(\frac{1}{3} \right)_n = \frac{\overbrace{\frac{1}{3} \cdot \left(\frac{1}{3} - 1 \right) \left(\frac{1}{3} - 2 \right) \dots \left(\frac{1}{3} - n + 1 \right)}^{n-1 \text{ множителя}}}{n!} = \frac{(-1)^{n-1} 2.5.(3n-4)}{3^n n!} \text{ при } n \geq 2$$

(В числителя отделихме първия множител, защото останалите множители са отрицателни. За да има в числителя повече от 1 множител пресмятанията правим при $n \geq 2$).

При $x = -1$ членовете са

$$a_n = \left(\frac{1}{3} \right)_n \frac{(-1)^{n+1}}{n+1} = \frac{(-1)^{n-1} 2.5.(3n-4)(-1)^{n+1}}{3^n n!(n+1)} = \frac{2.5.(3n-4)}{3^n (n+1)!} > 0.$$

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{2.5.(3n-4)(3n-1)}{3^{n+1}(n+2)!} \cdot \frac{3^n (n+1)!}{2.5.(3n-4)} = \frac{3n-1}{3n+6} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 1 \text{ и } \frac{3n-1}{3n+6} < 1. \text{ Критерия на}$$

Даламбер не дава резултат.

$$n \left(\frac{3n+6}{3n-1} - 1 \right) = \frac{7n}{3n-1} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \frac{7}{3} - \text{от критерия на Раабе и Дюамел следва, че редът}$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{1}{3} \right)_n \frac{(-1)^{n+1}}{n+1} \text{ е сходящ.}$$

При $x=1$ членовете са $b_n = \left(\frac{1}{3}\right) \frac{(1)^{n+1}}{n+1} = \frac{(-1)^{n-1} 2.5.(3n-4)}{3^n(n+1)!} = (-1)^{n-1} a_n$ и $|b_n| = a_n$.

Следователно редът $\sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{1}{3}\right) \frac{1^{n+1}}{n+1}$ е абсолютно сходящ. Тогава по теоремата на Абел

$$S(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{1}{3}\right) \frac{x^{n+1}}{n+1} = \frac{3}{4} \sqrt[3]{(1+x)^4} - \frac{3}{4} \text{ при } [-1;1].$$

б) За да съкртим множителя $\frac{1}{n(n+1)}$ ще трябва да диференцираме два пъти:

$$S'(x) = \left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{n+1}}{n(n+1)} \right)' = \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{x^{n+1}}{n(n+1)} \right)' = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n} \text{ и}$$

$$S''(x) = \left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n} \right)' = \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{x^n}{n} \right)' = \sum_{n=1}^{\infty} x^{n-1} = \frac{1}{1-x}.$$

Полученият ред е геометрична прогресия с частно равно на x и радиус на сходимост равен на 1. Можем да интегрираме почленно в $(-1;1)$

$$S'(x) = \int S''(x) dx = \int \frac{dx}{1-x} = -\ln(1-x) + C_1 \text{ и}$$

$$S'(0) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{0^n}{n} = 0 = -\ln(1-0) + C_1 \Rightarrow 0 = C_1 \text{ или } S'(x) = -\ln(1-x) \text{ в } (-1;1).$$

Интегрираме в $(-1;1)$

$$S(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{n+1}}{n(n+1)} = \int S'(x) dx = \int -\ln(1-x) dx = -x \ln(1-x) + \int x d \ln(1-x) =$$

$$= -x \ln(1-x) - \int \frac{x}{1-x} dx = -x \ln(1-x) - \int \frac{x-1+1}{1-x} dx = -x \ln(1-x) + x + \ln(1-x) + C_2$$

$$\text{и } S(0) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{0^{n+1}}{n(n+1)} = 0 \cdot \ln(1-0) + 0 + \ln(1-0) + C_2 \Rightarrow C_2 = 0.$$

Така получихме $S(x) = (1-x) \ln(1-x) + x$ при $x \in (-1;1)$.

Редът $S(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{n+1}}{n(n+1)}$ е сходящ при $x = \pm 1$ (защо?) и следователно при $x \in [-1;1]$ е непрекъснатата функция по теоремата на Абел.

Функцията $(1-x) \ln(1-x) + x$ е дефинирана и непрекъсната при $x = -1$ и следователно

$$S(x) = (1-x) \ln(1-x) + x \text{ при } x \in [-1;1].$$

При $x=1$ функцията $(1-x) \ln(1-x) + x$ не дефинирана, но

$$\lim_{x \rightarrow 1} [(1-x) \ln(1-x) + x] = 1 \quad (\text{следва от } \lim_{t \rightarrow 0} (t \ln t) = 0).$$

$$\text{Тогава } S(1) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1^{n+1}}{n(n+1)} = \lim_{x \rightarrow 1} [(1-x) \ln(1-x) + x] = 1 \text{ или } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)} = 1.$$

С това пресметнахме сумата на $S(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{n+1}}{n(n+1)}$ в $[-1;1]$ (навсякъде където е сходящ).

б) За да съкратим множителя в знаменателя $S(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{3n-1}}{3n-1}$ ще диференцираме почленно: $S'(x) = \left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{3n-1}}{3n-1} \right)' = \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{x^{3n-1}}{3n-1} \right)' = \sum_{n=1}^{\infty} x^{3n-2}$.

Получихме геометрична прогресия с частно x^3 , радиус на сходимост $R=1$ и **първи член** равен на x . Тогава $S'(x) = \sum_{n=1}^{\infty} x^{3n-2} = \frac{x}{1-x^3}$ при $-1 < x < 1$.

Интегрираме в $(-1;1)$: $S(x) = \int S'(x) dx = \int \frac{x}{1-x^3} dx$. За да пресметнем интеграла, разлагаме $\frac{x}{1-x^3}$ на елементарни дроби:

$$\begin{aligned} \frac{x}{1-x^3} &= \frac{A}{1-x} + \frac{Bx+C}{x^2+x+1} \Rightarrow x = A(x^2+x+1) + (Bx+C)(1-x) \\ x=1 &\Rightarrow 1=3A \Rightarrow A=\frac{1}{3} \\ x=0 &\Rightarrow 0=A+C \Rightarrow C=-A=-\frac{1}{3} \\ 0=A-B &\quad (\text{сравняваме коефициентите пред } x^2) \Rightarrow B=\frac{1}{3} \end{aligned} \left. \vphantom{\begin{aligned} \frac{x}{1-x^3} &= \frac{A}{1-x} + \frac{Bx+C}{x^2+x+1} \end{aligned}} \right\} \Rightarrow \frac{x}{1-x^3} = \frac{1}{3} \left(\frac{1}{1-x} + \frac{x-1}{x^2+x+1} \right)$$

$$\begin{aligned} \int \frac{x}{1-x^3} dx &= \frac{1}{3} \left(\int \frac{1}{1-x} dx + \int \frac{x-1}{x^2+x+1} dx \right) = -\frac{1}{3} \ln(1-x) + \frac{1}{3} \int \frac{x+\frac{1}{2}-\frac{3}{2}}{\left(x+\frac{1}{2}\right)^2+\frac{3}{4}} dx = \\ &= -\frac{1}{3} \ln(1-x) + \frac{1}{3 \cdot 2} \int \frac{d\left(x+\frac{1}{2}\right)^2}{\left(x+\frac{1}{2}\right)^2+\frac{3}{4}} - \frac{2}{3} \int \frac{1}{\left(\frac{2x+1}{\sqrt{3}}\right)^2+1} dx = \\ &= -\frac{1}{3} \ln(1-x) + \frac{1}{6} \ln(x^2+x+1) - \frac{1}{\sqrt{3}} \operatorname{arctg} \frac{2x+1}{\sqrt{3}} = \frac{1}{6} \ln \frac{x^2+x+1}{(1-x)^2} - \frac{1}{\sqrt{3}} \operatorname{arctg} \frac{2x+1}{\sqrt{3}} + C. \end{aligned}$$

Така получихме

$$S(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{3n-1}}{3n-1} = \frac{1}{6} \ln \frac{x^2+x+1}{(1-x)^2} - \frac{1}{\sqrt{3}} \operatorname{arctg} \frac{2x+1}{\sqrt{3}} + C \quad \text{при } -1 < x < 1.$$

При $x=0$ имаме

$$\begin{aligned} S(0) &= \sum_{n=1}^{\infty} \frac{0^{3n-1}}{3n-1} = 0 = \frac{1}{6} \ln \frac{0^2+0+1}{(1-0)^2} - \frac{1}{\sqrt{3}} \operatorname{arctg} \frac{2 \cdot 0+1}{\sqrt{3}} + C \Rightarrow \\ \Rightarrow 0 &= \frac{1}{6} \ln 0 - \frac{1}{\sqrt{3}} \operatorname{arctg} \frac{1}{\sqrt{3}} + C \Rightarrow 1 \quad C = \frac{1}{\sqrt{3}} \operatorname{arctg} \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{\pi}{6\sqrt{3}} \quad \text{или} \end{aligned}$$

$$S(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{3n-1}}{3n-1} = \frac{1}{6} \ln \frac{x^2+x+1}{(1-x)^2} - \frac{1}{\sqrt{3}} \operatorname{arctg} \frac{2x+1}{\sqrt{3}} + \frac{\pi}{6\sqrt{3}} \text{ при } -1 < x < 1.$$

При $x=1$ редът $S(1) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{3n-1}$ е разходящ (защо?).

При $x=-1$ редът $S(-1) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{3n-1}}{3n-1} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{3n-1}$ е сходящ по критерия на Лайбниц. Тогава по теоремата на Абел

$$S(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^{3n-1}}{3n-1} = \frac{1}{6} \ln \frac{x^2+x+1}{(1-x)^2} - \frac{1}{\sqrt{3}} \operatorname{arctg} \frac{2x+1}{\sqrt{3}} + \frac{\pi}{6\sqrt{3}} \text{ при } -1 \leq x < 1$$

Задача 2. Намерете сумата на реда

$$\text{а) } S(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (n+1)(n+2)x^n; \quad \text{б) } S(x) = \sum_{n=0}^{\infty} n^2 x^n.$$

Решение. а) За да премахнем коефициентите в $S(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (n+1)(n+2)x^n$ е добре да интегрираме два пъти:

$$F(x) = \int S(x) dx = \int \left(\sum_{n=0}^{\infty} (n+1)(n+2)x^n \right) dx = \sum_{n=0}^{\infty} \left[\int (n+1)(n+2)x^n \right] dx = \sum_{n=1}^{\infty} (n+2)x^{n+1} + C_1$$

$$G(x) = \int F(x) dx + C_1 x = C_1 x + \int \left(\sum_{n=0}^{\infty} (n+2)x^{n+1} \right) dx = C_1 x + \sum_{n=0}^{\infty} \int (n+2)x^{n+1} dx = C_1 x + \sum_{n=0}^{\infty} x^{n+2} + C_2$$

Получихме геометрична прогресия с частно x , радиус на сходимост $R=1$ и първи член x^2 . Тогава $G(x) = C_1 x + C_2 + \frac{x^2}{1-x}$ при $-1 < x < 1$. Сега ще диференцираме два пъти (да отбележим, че не е необходимо да пресмятаме константите C_1 и C_2):

$$\begin{aligned} G'(x) &= \left(\int F(x) \right)' = F(x) = \left(C_1 x + C_2 + \frac{x^2}{1-x} \right)' = C_1 + \left(\frac{x^2-1+1}{1-x} \right)' = \\ &= C_1 + \left(-x-1 + \frac{1}{1-x} \right)' = C_1 - 1 + \frac{1}{(1-x)^2} \end{aligned}$$

$$S(x) = \left(\int S(x) dx \right)' = S(x) = \left(C_1 - 1 + \frac{1}{(1-x)^2} \right)' = \frac{2}{(1-x)^3}.$$

Окончателно

$$S(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (n+1)(n+2)x^n = \frac{2}{(1-x)^3} \text{ при } -1 < x < 1.$$

В крайните точки ± 1 редът е разходящ (общият му член не клони към нула).

б) За да премахнем коефициентите n^2 в $S(x) = \sum_{n=1}^{\infty} n^2 x^n$ ще искаме да интегрираме, но предварително трябва да изнесем x пред сумата:

$$S(x) = x \sum_{n=1}^{\infty} n^2 x^{n-1} = x F(x), \text{ където } F(x) = \sum_{n=1}^{\infty} n^2 x^{n-1}.$$

$$G(x) = \int F(x) dx = \int \left(\sum_{n=1}^{\infty} n^2 x^{n-1} \right) dx = \sum_{n=1}^{\infty} \left(\int n^2 x^{n-1} dx \right) = \sum_{n=1}^{\infty} n x^n = x \sum_{n=1}^{\infty} n x^{n-1} = x H(x) + C_1,$$

където $H(x) = \sum_{n=1}^{\infty} n x^{n-1}$.

Отново интегрираме

$$L(x) = \int H(x) dx = \int \left(\sum_{n=1}^{\infty} n x^{n-1} \right) dx = \sum_{n=1}^{\infty} \left(\int n x^{n-1} dx \right) = \sum_{n=1}^{\infty} x^n + C_2.$$

Получихме геометрична прогресия с частно x , радиус на сходимост $R=1$ и първи член x . Тогава $L(x) = \frac{x}{1-x} + C_2$.

Диференцираме полученото равенство в $-1 < x < 1$:

$$L'(x) = \left(\int H(x) dx \right)' = H(x) = \left(\frac{x}{1-x} + C_2 \right)' = \frac{1-x+x}{(1-x)^2} = \frac{1}{(1-x)^2} \text{ или}$$

$$G(x) = xH(x) + C_1 \text{ в } -1 < x < 1.$$

Диференцираме полученото равенство в $-1 < x < 1$:

$$F(x) = G'(x) = (xH(x) + C_1)' = \left(\frac{x}{(1-x)^2} + C_2 \right)' = \frac{(1-x)^2 - x \cdot 2(1-x)(-1)}{(1-x)^4} = \frac{1+x}{(1-x)^3}.$$

Така получихме $S(x) = \sum_{n=1}^{\infty} n^2 x^n = xF(x) = x \sum_{n=1}^{\infty} n^2 x^{n-1} = \frac{x(x+1)}{(1-x)^3}$ в $-1 < x < 1$.

В крайните точки ± 1 редът е разходящ (общият му член не клони към нула).

Задача 3. Намерете сумата на реда

$$\text{а) } S(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{3^{2n+1} x^{4n+4}}{(2n+1)!}; \quad \text{б) } S(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(3n+1)}{n!} x^{2n}.$$

Решение. а) Редът $\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{3^{2n+1} x^{4n+4}}{(2n+1)!}$ прилича на развитието

$$\sin x = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!} \quad (\text{в знаменателя участват само факториели на нечетни числа и}$$

членовете му са с алтернативно сменящи се знаци).

Написваме реда по следния начин:

$$\begin{aligned} \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{3^{2n+1} x^{4n+4}}{(2n+1)!} &= \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{3^{2n+1} x^2 \cdot x^{2(2n+1)}}{(2n+1)!} = x^2 \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{(3x^2)^{2n+1}}{(2n+1)!} = \\ &= x^2 \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{t^{2n+1}}{(2n+1)!} = x^2 \sin t = x^2 \sin(3x^2). \end{aligned}$$

(Означихме $3x^2 = t$, за да се види по-ясно, че това е развитие на $\sin x$).

Получихме $S(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{3^{2n+1} x^{4n+4}}{(2n+1)!} = x^2 \sin(3x^2)$. Равенството е в сила за всяко x .

б) Представяме реда като сума на два реда:

$$S(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(3n+1)}{n!} x^{2n} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{3n}{n!} x^{2n} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} x^{2n} = \quad (\text{в първия ред първия член е 0})$$

$$= 3 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n-1)!} x^{2n} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} x^{2n} = 3 \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(x^2)^{n+1}}{n!} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} (x^2)^n =$$

(В първия ред преномерирахме индексите и преработихме двата реда, за да приличат на развитието на функцията $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$):

$$= 3x^2 \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(x^2)^n}{n!} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} (x^2) = 3x^2 e^{x^2} + e^{x^2}.$$

$$\text{Получихме } S(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(3n+1)}{n!} x^{2n} = (3x^2 + 1)e^{x^2} \text{ за всяко } x.$$

Задача 3. Намерете сумата на реда

$$\text{а) } S = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{4^n}{(2n+1)!};$$

$$\text{б) } S = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2.4 \dots (2n).2^{n+3}};$$

$$\text{в) } S = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n+1}{(2n+1)!}.$$

Решение. За да пресметнем сумите ще разгледаме подходящи степенни редове, редове на които можем да пресметнем сумата.

а) Ред с алтернативно сменящи се знаци и факториел на нечетни числа е редът

$$\sin x = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!}.$$

Преобразуваме сумата

$$S = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{4^n}{(2n+1)!} = \left(\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{2^{2n}}{(2n+1)!} \right) - 1 = \frac{1}{2} \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{2^{2n+1}}{(2n+1)!} - 1.$$

Виждаме, че търсената сума се получава при $x=2$ от $\sin x = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!}$:

$$S = \frac{1}{2} \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{2^{2n+1}}{(2n+1)!} - 1 = \frac{1}{2} \sin 2 - 1.$$

б) Ред с алтернативно сменящи се знаци и факториел на четни числа е редът

$$\cos x = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n}}{(2n)!}.$$

Преобразуваме сумата

$$S = \sum_{n=2}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2.4 \dots (2n).2^{n+3}} = \left(\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2.4 \dots (2n).2^{n+3}} \right) - \frac{1}{1.2^3} + \frac{1}{2.2^4} = \frac{1}{8} \left(\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2.4 \dots (2n).\sqrt{2}^{2n}} \right) - \frac{3}{32}.$$

(Като вземем пред вид $2.4.6 \dots (2n) = 2^n n!$ и $0! = 1$, то приемаме, че $2.4.6 \dots (2n)$ при $n=0$, че този израз е равен на 1).

Виждаме, че търсената сума се получава при $x=\sqrt{2}$ от $\cos x = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n}}{(2n)!}$:

$$S = \frac{1}{8} \left(\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2.4 \dots (2n).\sqrt{2}^{2n}} \right) - \frac{3}{32} = \frac{1}{8} \cos \sqrt{2} - \frac{3}{32}.$$

в) Първо да намери ред, в който в знаменателите има факториели само на нечетни числа и само на четни числа. За целта да съберем и извадим почленно редовете

$$e^x = 1 + x + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$$

$$e^{-x} = 1 + (-x) + \frac{(-x)^2}{2!} + \frac{(-x)^3}{3!} + \dots = 1 - x + \frac{x^2}{2!} - \frac{x^3}{3!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^n}{n!}$$

$$\operatorname{ch} x = \frac{e^x + e^{-x}}{2} = 1 + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{2n}}{(2n)!}$$

$$\operatorname{sh} x = \frac{e^x - e^{-x}}{2} = x + \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!}$$

Двата реда са сходящи за всяко x .

За да получим множител $n+1$ в числителя ще диференцираме функцията $x \operatorname{sh} x$:

$$\begin{aligned} (x \operatorname{sh} x)' &= \operatorname{sh} x + x \operatorname{ch} x = \left(\sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{2n+2}}{(2n+1)!} \right)' \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{x^{2n+2}}{(2n+1)!} \right)' = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2n+2)x^{2n+1}}{(2n+1)!} = 2 \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(n+1)x^{2n+1}}{(2n+1)!} \end{aligned}$$

Сумата, която търсим се получава при $x=1$:

$$S = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(n+1) \cdot 1^{2n+1}}{(2n+1)!} = \frac{1}{2} \left(\frac{e^1 - e^{-1}}{2} + 1 \cdot \frac{e^1 + e^{-1}}{2} \right) = \frac{1}{2} e.$$

Задача 4. (За самостоятелна работа) Намерете сумата:

$$\text{а) } \sum_{n=0}^{\infty} \frac{2n+3}{3^{\frac{n+1}{2}}}; \quad \text{б) } \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n n}{(2n+1)!};$$

$$\text{в) } \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^2 + n - 2} \quad (\text{представете първо като сума на два реда като разложите общия}$$

член на елементарни дроби);

$$\text{г) } \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n^2 + 1}{n!}.$$